

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XXXIV. De Organi pulsatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

pandum esse; cùm enim ex una parte idem Tonus in *Ita*, *Missa* est, & in *Benedicamus* cantando adhiberi debeat; ex altera parte autem communis Tonus Duplicibus assignatus in *Antiphonario* recognito & emendato etiam Apostolis attribuatur, reliqua autem Duplicia Classis secundæ aut inferiora sint (ut S. Laurentij & Evangelistarum) aut non multò superiora (ut S. Michaëlis) aut ad B. Virginem spectent, & proprium Tonum habeant, meritò de illis quoque communis hic Tonus usurpandus est. Excipiendum tamen videtur Festum SS. Petri & Pauli, quod primæ Classis est, atque adeo in citato Antiphonarij loco nomine Apostolorum non venit, sicut in Tabula Festorum initio Breviarij posita inter Duplicita secundæ Classis ponuntur Natalitia XII. Apostolorum, & tamen hoc nomine Festum SS. Apostolorum Petri & Pauli non intelligitur, utpote quod inter Festa primæ Classis possum est.

TITULUS XXXIV.

DE ORGANI PVLSATI ONE.

I. Cùm Cantui frequenter etiam Organi pulsatio misceretur consueverit; nec præter Cærimoniale Episcoporum (quod pauci ad manus habent) facile in libris reperiatur, quando prædictum Organum pulsari debeat, operæ pretium visum est, ut hoc loco breviter inseratur, quod in prædicto Cærimoniali de ejusdem Organi usu præscribitur. Trias autem præcipue sunt, quæ de eo considerari possunt, scilicet 1. Quibus diebus adhibendum sit. 2. Ad quas partes Missæ vel Officij divini sit pulsandum. 3. Quid in tali pulsatione observandum sit.

II. Primò itaque tempus & dies quod attinet, pulsandum est juxta Cærimoniale Episcoporum l. 1. c. 28. Organum. 1. In omnibus diebus Dominicis & Festis per annum occurrentibus, in quibus Populus à servilibus operibus abstinet (etiamfi in Adventu aut Quadragesima ejusmodi Festa occurrit) à Dominicis tamen excipiuntur omnes Dominicæ Adventus (præter Tertiam quæ incipit *Gaudete*: & Quadragesimæ (præter Quartam, quæ incipit *Letare*.)) 2. In Feria quinta Cœnæ Domini, & in Sabbato sancto. 3. Quotiescumque Missa solemniter, & pro re gravi cum lætitia celebratur.

lebratur, v. g. pro gratiarum actione, pro felici auspicio, pro benedictione nuptiarum aut templi.

III. In Missa solemniter pulsatur Organum. 1. Cùm Celebrans ex Sacristia cum Ministris exit. 2. Alternatim in Introitu Missæ (nisi ob figuratum Cantum continuò adhibetur, quod etiam de posterioribus intelligendum est.) 3. Ad *Kyrie eleison.* 4. Ad Hymnum Angelicum. 5. Loco Gradualis post Epistolam. 6. Ad Offertorium. 7. Ad *Sanctus.* 8. Ad elevationem Hostiæ & Calicis, ubi tamen graviorem & dulciorem sonum adhibendum monet Cærimoniale. 9. Ad *Agnus DEI.* 10. Ad Postcommunionem. 11. Post *Ite Missa est*, aut *Benedicamus.*

IV. In Officio divino adhiberi decet Organum. 1. Ad Hymnum Ambrosianum. 2. In Vesperis solemnibus in fine cujuslibet Psalmi, & alternatim in Versiculis Hymni, & Cantici *Magnificat*; ita tamen, ut primus Versus illorum, semper à Choro cantetur, uti & Versus *Gloria Patri* (licet immediatè præcedens Versiculus pariter fuerit à Choro cantatus) & illi Versus Hymnorum, in quibus genuflectendum est (ut sunt Versiculus: *Te ergo quæsumus, & Tantum ergo Sacramentum* (si Venerabile publicè expositum est) item ultimi Versus Hymnorum. In reliquis Horis non deberet adhiberi Organum, nisi consuetudo aliud habeat, tunc enim retineri potest. In nocte tamen Nativitatis statim à principio Matutini Organum adhiberi posse, monet ipsum Cærimoniale loc. cit.

V. Caveri autem debet, inquit Cærimoniale l. c. ne sonus Organi sit lascivus, impurus: aut ne cum eo proferantur Cantus, qui ad Officium, quod agitur, non spectent. Et ne vocum Harmonia, quæ ad pietatem augendam ordinata est, aliquid levitatis ac lasciviæ præferat, & audientium animos à rei divinæ contemplatione avocet, sed potius sit devota, distincta, & intelligibilis.

VI. In Missis Defunctorum juxta Cærimoniale, nec Organum, nec figurata Musica adhiberi deberet; si tamen utrumque ex consuetudine adhibetur, saltem curandum est, ut remissiori, & ad luctum composito Tone omnia peragantur.

TITU-

